

Themaraad Dyslexie

Themaraad Dyslexie

Datum

09 maart 2007

Auteur

Hein Heusschen

Versie

1.3

Telefoonnummer

06-53761250

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	2
2	De Themaraad	3
3	De opdracht	4
3.1	Het huidige beleid (B06 15 oktober 2005) staat niet ter discussie.	4
3.2	De Themaraad heeft een “sponsor”.	5
3.3	Kwaliteit door diversiteit.	4
3.4	Bijeenkomsten	5
3.5	Opheffing Themaraad	5
4	Bijlage	6

1 Aanleiding

Leden van de “Werkgroep Zorg” hebben op 8 november 2006 een presentatie georganiseerd tijdens de gezamenlijke SOR bijeenkomst. Aanleiding was de uitkomst van de door hen uitgezette vragenlijsten die zijn verspreid onder dyslectische leerlingen, docenten, mentoren, zorgspecialisten, zorgcoördinatoren, directie en ouders van dyslectische leerlingen.

De vragenlijsten waren door het Expertisecentrum Nederlands geanalyseerd op tien thema's van beleid, zodat er een overzicht is ontstaan van de sterke punten en ontwikkelpunten op het gebied van dyslexiebeleid en –begeleiding. Vervolgens is er een advies opgesteld voor het ontwikkelen en uitzetten van dyslexiebeleid.

Na het betoog van de samensteller van de analyse werd het woord gegeven aan de vertegenwoordiger van de directie. Hij vertelde, na uitleg van het huidige beleid van het commanderijcollege, dat in de tijdsspanne tussen het onderzoek en presentatie (1,5 jaar) zij ook niet hebben stilgezeten, maar erkende enkele conclusies die getrokken werden uit de gemaakte analyse.

Naar aanleiding van bovenstaande én het aantal betrokken leerlingen (ongeveer 160) ontstond vanuit de bijeenkomst de behoefte om bij de MR aan te dringen tot het oprichten van een zogenaamde “Themaraad” (wet medezeggenschap op scholen, hoofdstuk 4, artikel 16, lid 4)

2 De Themaraad

Conform het verzoek van de ouders is in de MR vergadering van 28 november 2006 verzocht aan de CvB om een Themaraad te installeren die zich bezig mag/kan houden met het verbeteren van de uitvoering van het huidige beleid. Hoewel er een, pittige, discussie ontstond over de invalshoeken die dan gekozen zouden kunnen worden; beleidswijzigingen óf alleen toetsing van het huidige beleid, was bij het merendeel van de aanwezigen de indruk dat het slechts een kwestie van tijd zou zijn dat de Themaraad ingesteld zou kunnen worden. Niets was minder waar. Op vrijdag 1 december 2006 ontvingen alle MR leden een mailtje dat het college van bestuur een deelname aan een Themaraad voorlopig niet wenst te honoreren om het huidige beleid niet te frustreren.

Bovenstaande gaf aanleiding om in de MR vergadering van 17 januari 2007 de teleurstelling vanuit SOR VMBO kenbaar te maken en nogmaals te pleiten voor installatie van een Themaraad. Hieruit ontstond over en weer een opbouwend gesprek waarbij eenieder nogmaals haar voors en tegens kon beargumenteren. Gedurende dit proces gaf de directie aan haar belemmeringen te willen laten vallen op voorwaarden dat het huidige beleid niet ter discussie staat én dat deze raad omkaderd is met een duidelijke opdracht.

De vertaling van deze opdracht is dit document dat is aangeboden in de MR vergadering van 08 maart 2007 aan MR en CvB. Na enkele kleine aanpassingen/toevoegingen is de afspraak gemaakt dat de themaraad dyslexie op basis van dit document en de daarin geborgde afspraken voor het schooljaar 2007/2008 opgezet kan worden.

3 De opdracht

3.1 Het huidige beleid (B06 15 oktober 2005) staat niet ter discussie.

De directie beaamt dat de uitvoering van het huidige beleid niet allesomvattend is maar tracht met de ingeslagen weg een solide basis te bereiken voor de grootste groep dyslectische leerlingen. Duidelijkheid van het huidige beleid door directie, lerarencorps én medezeggenschap voorkomt een verkeerd verwachtingspatroon van ouders. De MR erkent dit beleid en respecteert de ingeslagen weg tot verbetering. (zie bijlage)

3.2 Congruentie

De themaraad kent als belangrijkste opdracht het controleren op congruentie van het huidige beleid: "zeggen wat je doet en doen wat je zegt". Uiteindelijk zou dit moeten leiden tot een verbetering van het huidige zorgbeleid in haar gehele breedte.

3.3 Kwaliteit door diversiteit.

Diversiteit van de verschillende deelnemers in de Themaraad geeft vele invalshoeken met dito input en output van ideeën, aandragen van problemen en oplossingen ter verbetering van het huidige beleid.

Samenstelling:

Functie	Rol
Voorzitter zorgteam	
Zorgcoördinator VMBO	Voorzitter
Zorgcoördinator HAVO/VWO	Verslaglegging/uitnodiging
Ouder VMBO Laarbeek	Op voordracht SOR VMBO/PRO
Ouder VMBO Gemert	Op voordracht SOR VMBO/PRO
Ouder HAVO/VWO	Op voordracht SOR HAVO/VWO
Zorgspecialisten (rugzak- dyslexiecoördinator)	

3.4 Bijeenkomsten

De raad komt, net zo vaak als aangehaald wordt in het document B06 onder “begeleiding”, drie maal per jaar bijeen. Deze bijeenkomsten worden op een tijdstip gepland waardoor het ook voor de ouders maximaal mogelijk moet zijn om aan de bijeenkomsten te participeren.

De voorzitter kan, indien hij dit noodzakelijk acht, de deelnemers verzoeken een extra bijeenkomst bij te wonen.

3.5 De Themaraad heeft een “sponsor”.

Om de communicatie van de Themaraad naar de MR (als eigenaar!) te kanaliseren zal één van de MR leden op moeten treden als sponsor van de Themaraad. Deze persoon zal de communicatie borgen tussen MR- en Themaraadsleden. Hij/zij zal dit doen door o.a. met regelmaat het onderwerp op de agenda van de MR te plaatsen en erop toezien dat verslagleggingen van de bijeenkomsten worden geplaatst op de site van het Commanderijcollege.

3.6 Opheffen van de Themaraad

Omdat het op dit moment nog niet te bepalen is wanneer de Themaraad kan worden opgeven, zal bij de start van het nieuwe schooljaar de MR in de eerste bijeenkomst de beslissing nemen of de Themaraad nog haar toegevoegde rol heeft binnen de medezeggenschap. Is dit niet het geval zal de MR de Themaraad per direct beëindigen.

4 Bijlage

B06 DYSLEXIEBELEID

Vooraf

Het Commanderij College is zich er zeer van bewust dat een handicap als dyslexiesterk doorwerkt in de dagelijkse schoolpraktijk. Het geeft daarom ook graag gehoor aan de luide roep om hulp en begeleiding die klinkt zowel vanuit de betreffende leerlingen als vanuit hun ouders. Juist die nadrukkelijke hulpvraag onderstreept tevens het belang van een zorgvuldig afbakening van taken en verantwoordelijkheden: het gaat erom aan te geven waar wij als school wel en waar niet in beeld zijn als het erom gaat hier hulp te bieden. Na dat vastgesteld te hebben wil ik aangeven wat de hulp inhoudt op het door ons afgepaalde speelterrein.

In de aanpak van het probleem van de dyslectische leerling onderscheiden we als school verschillende facetten.

- 1. Signaleren**
- 2. Doorverwijzen/behandelen**
- 3. Begeleiden**

1. Signaleren

Van de afleverende basisschool krijgen we informatie aangereikt vanuit het Protocol Leesproblemen en Dyslexie voor groep 5-8. Die komt in eerste instantie terecht bij de coördinator van de brugklas. Deze speelt de gegevens door aan het centrale meldpunt. Verder worden alle leerlingen uit de brugklas gescreend. Dit vanuit het Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs. De leerlingen uit klas 1 maken in de eerste weken van het schooljaar de verschillende testen tijdens de lessen Nederlands. De docent Nederlands bepaalt de uitslag van de test en geeft die door aan het meldpunt dyslexie. Via het teamoverleg wordt vastgesteld of een leerling dyslexieverdacht is. Is dat het geval, dan informeert de mentor de ouders. Zij kunnen dan contact opnemen met een gespecialiseerde onderzoeker. Mogelijk dyslectische leerlingen krijgen een voorlopige groene kaart. De praktische gang van zaken rondom de screening wordt georganiseerd vanuit het meldpunt dyslexie.

2. Doorverwijzen

Wanneer het op grond van het bovenstaande aannemelijk is dat een leerling dyslectisch is, dienen ouders zelf een officieel onderzoek te regelen en te bekostigen. Ook voor daaruit mogelijk voortvloeiende remediërende behandeling verwijst de school door naar externe instanties.

3. Begeleiden

Meldpunt dyslexie

De begeleiding van dyslectische leerlingen wordt aangestuurd vanuit het 'meldpunt dyslexie'. Dit bestaat uit:

1. de directieleden met 'onderwijs en begeleiding' in de portefeuille
2. een docent met taak vanuit het vwo/havo
3. een docent met taak vanuit het vmbo

Het meldpunt stelt zich tot doel de begeleiding zo goed mogelijk vorm te geven. Daartoe gebeurt het volgende:

- Van alle verklaard dyslectische leerlingen van alle sectoren wordt op het meldpunt een dossier aangelegd met daarin:
  - o De officiële dyslexieverklaring
  - o Een kopie van de dyslexiekaart met de afspraken over faciliteiten
  - o De volgegevens
- In het begin van het schooljaar krijgen de coördinatoren die een dyslectische leerling in hun jaarlagen hebben hierover bericht via het meldpunt.
- Veranderingen in te verlenen faciliteiten en andere bespreekpunten die met de dyslexie van een bepaalde leerling te maken hebben, lopen via het meldpunt.

Verder verzorgt het meldpunt de verspreiding van informatief materiaal zowel voor docenten, leerlingen als ouders.

De twee docenten komen drie maal per jaar met de dyslectische leerlingen bijeen. Zij bespreken daarbij de praktische gang van zaken en geven eventueel aanwijzingen vanuit de handelingsplannen. Deze hulp zal per leerling verschillen. Van dit alles wordt daarvan verslag uitgebracht binnen het meldpunt dyslexie.

Groene kaart

Om eerder genoemde voorzieningen aan iedereen snel kenbaar te kunnen maken, wordt aan dyslectische leerlingen een dyslexiekaart, de zogenaamde “groene kaart” aangereikt, die zij bijvoorbeeld bij toetsing aan de surveillerende docent kunnen laten zien. Op deze kaart wordt aangegeven welke specifieke hulp de betreffende leerling nodig heeft. Hierbij wordt uitgegaan van de informatie in de handelingsadviezen, die bij de officiële dyslexieverklaring worden aangegeven door de behandelende orthopedagoog. Van deze kaart kan een leerling gedurende zijn hele schoolloopbaan gebruik maken. Hiermee wordt ook voorkomen dat informatie over dyslectisch zijn mogelijk niet wordt doorgegeven aan de volgende groep vakdocenten. De uitgifte c.q. verandering van groene kaarten wordt geregeld door het meldpunt.

Toetsing

Dyslectische leerlingen kunnen een verlengd examen aanvragen; vóór 1 oktober moet een verzoek tot verlenging (met een half uur) ingediend worden bij de inspectie. Het meldpunt neemt hiertoe contact op met de secretaris eindexamen.

Naar analogie van deze regeling krijgen leerlingen die hun dyslexie met een verklaring kunnen bevestigen bij schoolexamtoetsen 20% meer tijd. Dit geldt ook voor andere toetsen. Deze extra tijd kan op verschillende manieren verkregen worden:

1. Bij toetsweken tweede fase werken de leerlingen, wanneer zij dat wensen, met een apart rooster in het studiehuis.
2. Het is mogelijk om leerlingen die dit wensen in bepaalde gevallen toetsen te laten maken op het ps-uur aan het einde van de dag, waar zij dan meer tijd krijgen. Dit zou vooral voor bepaalde vakken/onderdelen waar veel leeswerk bij komt kijken, kunnen gelden.
3. Bij andere toetsen is de normale toetstijd beschikbaar. Mocht de toets niet af zijn, dan wordt het punt berekend over de wel gemaakte vragen, waarbij overigens het verschil met de rest van de klas ook weer niet groter dan 20 % mag zijn. M.a.w., zijn er bij een toets van 10 vragen 8 af, dan heeft de leerling alles af en wordt het cijfer berekend over die 8 vragen. Heeft de leerling 7 vragen af, dan heeft hij/zij één vraag niet af, enzovoort. De docent bepaalt welke vragen eventueel mogen vervallen en bespreekt dit vooraf even met de leerling.

Verder streven docenten in de vreemde talen ernaar bij idioomtoetsen ook gebruik te maken van andere toetsvormen, zoals 'matchen' en mondelinge afname.

Wat betreft spelling geldt het volgende: de norm moet dezelfde zijn als die van andere leerlingen; waar mogelijk wordt het onderdeel spelling aan een maximum aantal strafpunten gebonden.(1)

Vrijstelling (2)

In de examenregeling zien we dat er wel een helpende hand wordt geboden, maar dat de leerling anderzijds er toch ook toe aangezet wordt zich ook op dit vlak zoveel mogelijk aan te passen.

Zo valt in het zakboek tweede fase te lezen dat de inspectie niet al te licht vrijstelling van onderwijs in de moderne vreemde talen zal verlenen voor dyslectische leerlingen. Er moeten zeer grondige redenen aanwezig zijn. Frans 1 en Duits 1 zijn opgenomen in het gemeenschappelijk deel, juist omdat zij als “doorstroomrelevant” worden beschouwd. Vrijstelling zou betekenen dat deze leerlingen zich helemaal niet meer oefenen in deze talen en dat zou ze later wel eens kunnen opbreken.

In het algemeen zou gesteld kunnen worden dat dyslectische leerlingen, wanneer zij zich zoveel mogelijk oefenen in een voor hen moeilijke situatie, zij daar uiteindelijk toch voordeel van zullen ondervinden, zeker wanneer ook hun vervolgstudie daarom vraagt. Daarbij zou ook nog opgemerkt kunnen worden dat ook nu al bij een aantal vakken waar dat vroeger niet het geval was, taal een steeds belangrijker rol speelt, zoals bij wiskunde of natuurkunde.

In het vmbo neemt het aantal talen af naarmate de leerwegen minder theoretisch worden en wordt het probleem aldus verkleind. Het is daarom ook mogelijk in de benedenbouw een taal te laten vallen – uiteraard alleen wanneer in het betreffende handelingadvies hierom gevraagd wordt. Deze leerlingen wordt dan wel gevraagd schriftelijk te bevestigen dat zij geen vervolgopleiding binnen het Commanderiej College zullen kiezen waarvoor deze taal noodzakelijk is.

In de tweede fase is het ook mogelijk een deel van het vrije deel van de vrije ruimte te besteden aan extra oefening in deze - voor dyslectische leerlingen extra lastige - vakken, op het Commanderiejcollege vorm gegeven onder de noemer “steun zwakke vakken”. Hiervoor zijn 40 studielasturen beschikbaar.

---

(1) De vaksecties stellen dit maximum zelf vast; het geldt voor alle leerlingen.

(2) Bij de Herinrichting tweede fase die per 1-8-2007 gestalte krijgt, is een soepeler regeling te verwachten.

Andere voorzieningen

Dyslectische of dyslexieverdachte leerlingen kunnen – wanneer dit zinvol wordt geacht - bijspijkerlessen Nederlands of andere talen volgen om zich extra te oefenen in (technisch en) begrijpend lezen. Ook kunnen zij andere extra hulp krijgen voor de vakken Nederlands, Engels en Duits (o.a. via Remedioom). Examenkandidaten worden in maart/april opgeroepen voor een examentraining.

Overgang

Bij de bespreking vanuit het overgangskader op de rapportvergaderingen aan het einde van het schooljaar, maar ook bij de advisering bij de overgang in de tweede fase dient het gegeven dat een leerling dyslectisch is, door de mentor te worden ingebracht.

Tenslotte

Dyslexie is een complex probleem. De eigenlijke behandeling ervan – zo deze al mogelijk zou zijn – rekenen wij niet tot onze competenties. Deze dient overgelaten te worden aan de daartoe opgeleide professionals. Aldus vermijden wij valse verwachtingen en navenante frustraties. Maar er blijft nog heel veel over. Daar richten we ons op. Wij bieden een zo efficiënt mogelijke begeleiding. Ouders en leerlingen moeten zich door de school gesteund weten. Vooral de leerlingen waar het om gaat zullen zich daardoor met hun handicap op school veilig voelen. Aldus kan de extra inspanning die nu eenmaal van hen gevraagd wordt wellicht gemakkelijker worden geleverd.